

Fred, Neutralitet, ikke blot i Ord, men i Handling saa vidt og i den Udstrækning, Forholdene gøre det muligt. Det er dette Tings Standpunkt, det er Ministeriets Standpunkt, derfor have vi tilstrækkeligt klare Udtryk, og for saa vidt indledes denne Sag under saa gunstige Varsler, som ønskes kan. Med lyst Haab er det da, at jeg ser paa dette Lovforslags Fremkomst og paa denne Kommissions Nedsættelse, det tør ventes, at den vil føre til et Resultat, der maa blive til Lykke og Held for vort Land.

Berntsen: Blandt de mange store Spørgsmaal, som have staaet paa Dagsordenen her i Landet i en Række af Aar, er der jo ingen Sag, der i den Grad er bleven mishandlet og ødelagt, som Forsvarssagen er bleven under Højres Ledelse. Man har jo fra tidligere Regeringers Sidesøgt at hævde den Anskuelse, at Forsvarssagen var en Sag, som stod saa højt over alle andre Sager her i Landet, at ikke blot disse skulde vige for den, men at endogsaa Lov og Ret kunde tilsidesættes for at fremme denne Sag. Det er jo saa ganske naturligt, at naar man driver en Sag i den Grad paa Spidsen, naar man saa stærkt gaar til Yderligheder til den ene Side, risikerer man, naar Omslaget kommer, at man gaar til den modsatte Yderlighed, og det kan jo ikke nægtes, at i de senere Aar har man fra visse Sider omtalt Forsvarssagen paa en saadan Maade, som jeg for mit Vedkommende ikke kan billige, og man har paa forskellig Maade søgt at negligere dette Forhold. Jeg gaar ud fra, at Hærvæsenet og Søværnet ere lovligt bestaaende Institutioner, og saa længe de ere det, have de Krav paa at blive behandlede med samme Hensynsfuldhed og samme Hensyntagen som alle andre Statsinstitutioner, tilmed da denne Sag jo hvert Aar kræver saa store finansielle Ofre af Statskassen og kræver saa store personlige Byrder af Befolkningen. Jeg har derfor ogsaa længe været af den Anskuelse, at der var kun een Vej, ad hvilken man kunde føre dennu Sag ud af det Uføre, hvori den nu befinder sig og i længere Tid har befundet sig, og det var ved at henvise Sagen til Behandling i en Kommission, men naar der ikke fra den Side i Salen, hvortil jeg hører, har været gjort Skridt her i Tinget til at faa en saadan Kommission, er det, fordi jeg og, jeg kan sige, mine Meningsfæller have været af den Anskuelse, at saa længe Højre sad ved Magten, vilde en Forsvarskommission være mere til Skade end

til Gavn for Forsvarssagen. Nu er Forholdet et andet. Naar en Sag som denne med Nytte skal behandles gennem en Kommission, kan det kun ske derved, at man har en Regering, der er i Overensstemmelse med Flertallet af det folkevalgte Kammer. Jeg hilser derfor det foreliggende Lovforslag med Glæde, og jeg er den høje Regering taknemmelig for, at den ved dette Skridt har søgt at bringe Forsvarssagen fra den døgnmæssige og agitatoriske Behandling, hvortil den hidtil har været henvist, og ind under en alvorlig, omhyggelig Prøvelse af Mænd, der maa føle det fulde Ansvar for, at denne Sags Udvikling kunde fremmes paa en saadan Maade, at Befolkningen med Glæde kan bringe de Ofre, som maa bringes, for at Forsvarssagen kan opretholdes og bringes ind i en heldig Gænge. Og ligesom jeg billiger det Skridt, den høje Regering har gjort, for at bringe Forsvarssagen ud over det døde Punkt, er jeg saa heldig at kunne udtale, at jeg kan give min fulde Tilslutning til den Motivering, hvormed den højtærede Konseilspræsident ledsagede Forslaget ved dets Forelæggelse her for Tinget. Det er jo ikke Meningen, at man ved en ny Forsvarsordning skal søge at drive en Eventyrpolitik, men det er jo heller ikke den højtærede Regerings Mening, at man skal gaa til den modsatte Yderlighed, at gaa til Afvæbning. Den højtærede Ministers Ord borge herfor, idet han udtalte, at Hovedformaålet er: „at faa en Forsvarsplan, som var afpasset efter Landets Forhold og som saa godt som muligt egnede sig til at opretholde vor Neutralitet“. Den høje Regering har derved tilkendegivet, at det er Ministeriets Hensigt at følge det, som i en Menneskealder har været Venstres Standpunkt, og som kan udtrykkes i de Ord: „Vi vil værgе vort Land!“ Det er det samme, der fandt sit Udtryk i Venstres Program af 1870, hvori det hedder: „Ved en Revision af Forsvarsvæsenet iagttages, at der sikres Landet et efter dets Størrelse og Forhold afpasset Værn“.

Det er jo naturligt, at denne Sag maa ses baade fra et politisk, fra et finansielt og fra et militært Synspunkt, og jeg er tilfreds med, at Regeringen har affattet Forslaget saadan, at det bliver Rigsdagen, der besætter Flertallet af Pladserne i den her foreslaaede Kommission, og at den militære Sagkundskab stilles til Rigsdagens Vejledning, uden at de tilforordnede militære have Stemmeret i Kommissionen. Jeg skal ikke videre komme ind paa Enkelthe-